

Eduskunta
HE 139/2022 vp
YmV@eduskunta.fi

Asiantuntijalausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle rakentamislaki ja siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle rakentamislaki ja siihen liittyvistä laeista (HE 139/2022). Lausunnon määräaika on 26.10.2022 klo 12.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi rakentamislaki. Voimassa olevaa maankäyttö- ja rakennuslakia muutettaisiin kumoamalla siitä rakentamista koskevat luvut ja muuttamalla sen nimike alueidenkäyttölaki. Uudella rakentamislaki parannettaisiin sääntelyn vaikuttavuutta erityisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi, kiertotalouden edistämiseksi sekä rakentamisen päätösten ja tietosisällön valtakunnallisen digitaalisuuden mahdollistamiseksi. Rakentamista varten tarvittavien lupien rajausta täsmennettäisiin ja lupavelvoitetta supistettaisiin.

Kokonaisuutena valmistellusta kaavoitus- ja rakentamislakiuudistuksesta (KRL) irrotetusta erillisestä hallituksen esityksestä uudeksi rakentamislaki ei ole sen valmistelun aikana järjestetty varsinaista kuulemista. KRL-kokonaisuuden jakaminen osiin edellisen kuulemisen jälkeen on muutoksena merkittävä. Erillisistä rakentamislaki- ja alueidenkäyttölakiluonnoksista olisi ollut tarpeen toteuttaa asianmukaiset kuulemiset. Myös lainsäädännön arviointineuvosto on todennut, että esityksestä olisi voinut olla perusteltua pitää uusi lausuntokierros, koska maankäytön poistaminen esityksestä muuttaa rakentamislain perusasetelmaa olennaisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuuden jakaminen rakentamis- ja alueidenkäyttölakiin näkyy runsaina viittauksina lakien välillä. Rakentamislakiin viitataan myös tarkentaviin asetuksiin, joiden valmistelu tulisi varmistaa samassa aikataulussa rakentamislain kanssa.

Rakentamislain ja alueidenkäyttölain keskinäisten viittausten suuri määrä on osoitus siitä, että laeissa säädetyt asiat ovat tosiasiaa tiiviisti kytköksissä toisiinsa. Tarpeelliset muutokset olisi selkeämpää ja tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa maankäyttö- ja rakennuslain osauudistuksina. Hallituksen esityksessä on tuotu esille eri toteuttamisvaihtoehtoja tavoitteiden saavuttamiseksi, mutta vaihtoehtona ei esitellä nykyisen lain kehittämistä tai uudistamista. Perustelut sille, miksi maankäyttö- ja rakennuslain uudistamista yhtenä kokonaisuutena ei ole vaihtoehtona, olisi syytä esittää.

Keski-Suomen liitto pitää hyvänä sitä, että ehdotuksessa rakentamislaki huomioidaan sijoittamisen edellytyksenä muualla kuin asemakaava-alueella muiden edellytysten lisäksi se, että rakentaminen ei aiheuta haittaa maakuntakaavassa, yleiskaavassa tai rakennusjärjestyksessä annettujen määräysten toteuttamiselle (45 §, kohta 10).

KESKI-SUOMEN LIITTO
Toimisto